

CALEB

LETO III.

TRST 1956-57

ŠTEV. 2

Izhaja mesečno, izdajatelj in odgovorni urednik je Ivan Grbec. Ureja ga uredniški odbor. Tiska tiskarna »Graphis« v Trstu, ulica sv.

Frančiška 20. — Tel. 29-477

Naslovno stran je napravil Robert Hlavaty. Ilustracije so delo Robera Hlavatyja, Milka Bambiča, Sonje Budal in Bogdana Groma.

OPOZORILO

Ker bodo stavbo v ul. Fabio Filzi poslušili, se uredništvo in uprava nahaja na začasno na Opčinah pri Trstu — Opicina, Trieste.

Tretja številka Galeba bo posvečena NOVEMU RODU; zato bodo vsa nadaljevanja in dopisi mladine sledili v 4. t. j. februarski številki.

*Vsem gvestim naročnikom in bralcem Galeba
želite veselje prajnike in mnogo sreče v letu 1957*

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

V S E B I N A

Simon Gregorčič: Pastir	25
SIMON GREGORČIČ	26
Simon Gregorčič: Nazaj v planinski raj	27
Jožica K. Martelanc: Volkec in njegov prijatelj	28
Boris Žitkov: Slon	30
JOSIP RIBIČIČ - sedemdesetletnik	31
Modri mandarin - kitajska narodna	32
Josip Ribičič: Frice in Frace	33
Jack London: Joe med pirati	35
Zora Tavčar-R.: Miklavževa	39
Miklavž večer - dopolnjevalka	40
Breda Šček: Božična	41
Vlado Kogoj: Čudoviti fižolček	42
Po Ezopu: Volk in pastir	44
Vlado: Čiv, čiv, še sem živ	45
Naši mali dopisniki	47

Priloga: Slika Simona Gregorčiča

SIMON GREGORČIČ

Pastir

(Odlomek)

*Razmakni predgorja se temnega zid,
zavesa meglena izgini,
naj svobodno zope, se pase mi vid
po moji, po moji planini!*

*Oj pašniki sončni, lesovje temnó,
vi viri, potoki studeni,
ti slap moj grmeči, ti selo mirnó,
pri srcu ko nékdaj ste meni!*

*Željnó, kakor ded naš v izgubljeni raj,
jaz gledam na trate planinske,
solzeč se oziram na mesta nazaj,
kjer sanjal sem sanje detinske.*

*Tam srečen pastirček sem, glasno pojoč,
veselje srca razodeval,
poslušal sem potnik, po dolu gredoč,
moj drug mi je z onkraj odpeval.*

*Bridkosti in boli tam nisem poznal,
pijoč le sladkosti, sem rasel; —
da bil bi pač vedno tam gori ostal
in črede očetove pasel!*

Ilustriral: M. BAMBIC

Simon Gregorčič

Pred 50. leti, leta 1906, je v Gorici umrl »goriški slavček« Simon Gregorčič. K večnemu počitku so ga položili v njegovem planinskem raju, v Libušnjem pod Krnom.

Leta 1844 se je rodil v kmečki hiši v Vrsnem pod Krnom; drobnega, občutljivega in razumne glave ter rahlega zdravja so ga namenili za duhovnika. Ko je končal gimnazijo v Goriči, si je mladi dijak želel kot mnogo nje-

govih sošolcev na Dunaj, da bi študiral jezike. Doma pa za to ni bilo denarja in ko je zato stopil v goriško bogoslovje, je obenem ustregel davni želji svojih staršev.

Ko je postal duhovnik, je odšel na prvo službeno mesto v Kobarid, ostal je blizu domačih planin, z ljudmi se je razumel, ustanovil je v trgu pevski zbor in čitalnico. Toda čez nekaj let so ga prestavili v Rihemberg v Vipavski dolini; tam ni bilo družbe, v kateri bi se razživel, strogi predstojnik je zahteval od njega mnoga naporov, zdravje se mu je poslabšalo, z vso močjo je zahrepel nazaj po svojem planinskem raju. Pozneje je odšel na novo službeno mesto v Gradišče pri Prvačini, kjer je ostal do leta 1901, si tam kupil posestvo, kmetoval in pisal. Zadnja leta jebolehen preživel v Gorici.

Primorska nam je dala nekaj velikih pesnikov, za Gregorčičem še Kosovela in Gradnika, vse tri otožne in trpeče. Žalost zaradi bolehnosti in nezadovoljnosti v poklicu je občutljivi Gregorčič prelival v svoje pesmi. V njih je spregovoril tako preprosto, toplo in pojoče o svoji žalosti in o bolečinah primorskega ljudstva in pokazal v njih tako ljubeče srce za vse ljudi, da so njegove pesmi ljudje radi prebirali, posebno ko so izšle leta 1882 v knjigi »Poezije«. Knjigi so rekli »zlata knjiga« in pesniku »goriški slavček«. Mnogo njegovih pesmi so pozneje uglasbili in jih danes pojemo kot narodne (Sinoči je pela, Njega ni, Veseli pastir, Siromak). Njegove pesmi so nosili s seboj vojaki v prvi svetovni vojni, kjer jih je krepila Gregorčičeva rodoljubna pesem (Soči, Hajdukova oporoka). Mnogi odlomki iz njegovih pesmi so se širili kot pregovori in rekla (Življenje ni praznik, Sam, Daritev bodi ti življenje celo). Šolarji pa poznate iz čitank nje-

Gregorčič

gove pripovedne pesmi (Jeftejeva prisega, Rabeljsko jezero, Soči, nekateri tudi Oljki in Znamenje). Poznam preproste može, ki nikoli ne berejo pesmi, a dve knjižici pesmi imajo in prebirajo: Prešerna in Gregorčič.

Kako rad bi bil Gregorčič še pel, ko bi bil vse te ljubezni svojega naroda deležen že takrat, ko je še živel. Takrat pa, ko so Poezije izšle, je bil poleg velikega navdušenja deležen tudi ostrih napadov, posebno zaradi pesmi, v katerih je pel o svoji nesreči in nezadovoljstvu (V celici, Ujetega ptička tožba, Moj črni plašč) in pa zaradi pesmi Človeka nikar, v kateri prosi Boga, naj ne ustvari človeka, ako bi moral toliko trpeti, kot trpi on sam. Napadali so ga tako sovražno, da so ga zagrenili. Postal je še bolj otožen in je le z naporom pisal, vendar je izdal še več knjig pesmi.

Nemiren, bolan in otožen je končno leta 1906 našel svoj mir pod skalnim temenom Krna, kjer so končno spet spokojno in ljubeče zavele čezenj sveže planinske sape, domače pokopališče je sprejelo vase to trpeče in sočutno, veliko srce.

SIMON GREGORČIĆ

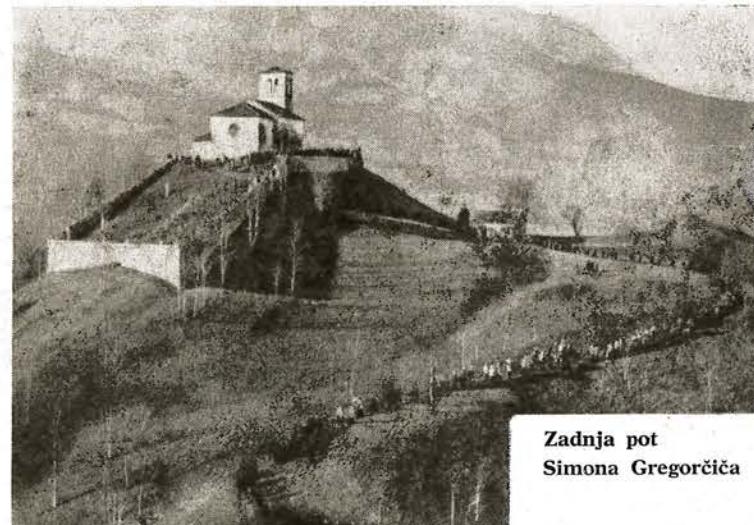
Nazaj v planinski raj

*Pod trto bivam zdaj,
v deželi rajske mili,
srcé pa gor mi sili
nazaj v planinski raj.
Zakaj nazaj?
Nazaj v planinski raj!*

*Glej ta dolinski svet,
te zlate vinske griče,
te nič, te nič ne miče
njih južni sad in cvet?
Zakaj nazaj?
Nazaj v planinski raj!*

*Tu zelen dol in breg,
tu cvetje že budi se,
tu ptičji spev glasi se,
goré še krije sneg.
Zakaj nazaj?
Nazaj v planinski raj!*

*O, zlatih dni spomin
me vleče na planine,
po njih srce mi gine,
saj jaz planin sem sin!
Tedaj nazaj,
nazaj v planinski raj!*

Zadnja pot
Simona Gregorčiča

JOZICA K. MARTELANC

Volkec in njegov prijatelj

Volkec se je oženil, traša. Maja ga je vzela, hopsasa

Minila je dolga zima in spet je pomlad zaživila svoje čarobno življenje. Iz sveže napojenih tal so počnali zvončki, trobentice in vijolice. Po gozdu so se jim pridružili zimzelen, pljučnik in vetrnice. Vode so narastle in začele divji ples. Povodni mož je odpiral kristalni grad, da bi privabil vodne deklice k sebi. Prerano je, prerano, povodni mož, beli lokvanji še spe zimsko spanje. Niso se jih še dotaknile roke tvojih deklic, da bi jim izvabile nežni cvet, toda dolgo ne bo treba čakati. Že se po drevju in grmičju igrajo tople sape. Nebo je jasno in modro in lastovke se vračajo, da bodo spletale nova gnezda. Grlica gruli v goščavi svoj svatbeni ples in slavček išče družico. Trsje ob potoku se je vznemirilo. V eni sapi hiti sporočat veselo novico, da je žabji kralj na oklicih. Zagledal se je v prelepoto Regico in ne vidi ure, da bo svatba.

Tudi Volkec si je hotel izbrati družico. Postal je od sile zal. In kako je zrasel! Zadnji čas je uganjal norčije, da bi se prikupil Maji, brhlki ovčarski psički. Od kosa in štorklje je izvedel veselo novico, da je Maji všeč. »Zares?« se je razveselil Volkec tega sporočila, poskočil in se šegavo prekučnil.

Pod cvetočo češnjo so praznovali svatbo. Dolgokrake žabice so urno raznesle oklice in še predno se je pokazal mesec izza hriba, so bili svatje zbrani. Prišel je od blizu in daleč ves pasji rod: Šekci in Murenčki, Liske in Miške, Gavrani in Sivke, Sokoli in Risi. Prisostvoval je seveda tudi mačji rod. Toda iz previdnosti, ki je nikoli ni zadosti, se je spravil na bližnje in oddaljene strehe. Udarili so mačjo koračnico in ples se je pričel. Vse se je vrtelo, staro in mlado, da je bilo veselje: valčki in polke, četvorke in potrkan ples. Najzajljši par sta bila seveda Volkec in Maja. Nobene oči se ju niso mogle nagledati. Češnja se je osipavala nanju in ju pokrla s svatbeno tenčico.

Proti jutru se je Volkec vrnil z enim samim ušesom pokonci, kakor da bi si bil postrani posadil klobuk. Matjaž ga je strogo prijel, toda Volkec mu je veselo pomežiknil.

»Izbral sem si nevestico, dečko,« in spet pomežiknil. In fant mu je pomežiknil ...

Gozdna deklica

Že se je po njivah začelo zlatiti klasje in prepelica je prepevala v noč: pet pedi, pet pedi.

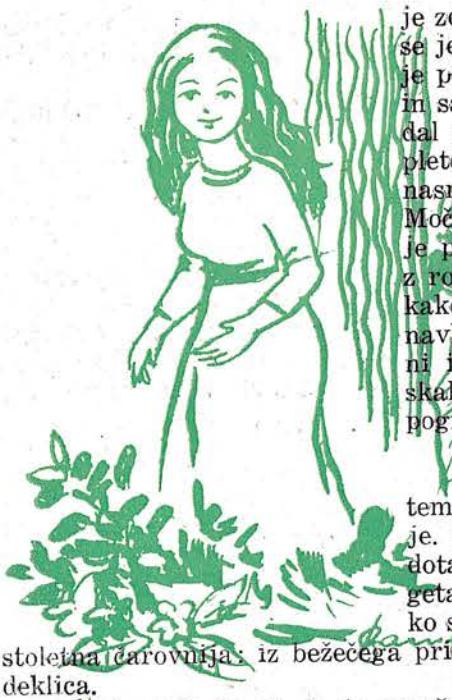
Izza hriba je posijal mesec. Noč se je vznemirila. Divje živali in vse, kar leze in gre, je nemirno zapustilo svoje brloge, da bi se skrilo pred hudobnim čarovnikom. V kočah in palačah so strašile težke sanje. Priklatile so se na skrivenostnih žarkih, ki so se plazili skozi okna spalnic. Oči so se odpirale in se zagledale v beli obraz, ki je strmel vanje s porogljivimi očmi. O, skrivenostni mesec, povej, kje jemlješ svojo nenavadno moč? Zakaj ne daš ljudem spati?

Matjaž se je izmuznil iz koče. Rahlo je požvižgal Volkcu. Oba sta se napotila v gozd. Krone visokih dreves so zastirale nebbo. Skovirji so se klicali z vej in v daljavi se je oglasil divji petelin. Potem se je spet oglasil skovir in za njim uharica. Slišati je bilo njen let in preteča senca je švigala med drevjem. Strašen, v srce segajoč krik smrtno ranjene živali, najbrž zanjčka, je presekal zrak. Matjaž se je za hip ustavil, nato pa pospešil korak.

Izza drevja se je prikazal čarovnik mesec. Po vejah so vzfrfotali ptiči in zagnali krik. Lisica je zalajala in zajček iz bližnjega grma se je pognal v beg. Srne so se skrile v goščo, kakor da bi se zbale šelesta listja, na katerem se je poigravala mesečina. Ce je sapa odtrgala list, da je zaplesal po dehtecem zraku, so se živali vznemirile. S strahom so pričakovale, kaj se bo zgodilo. Kakor da bi za vsakim grmom, drevesom in senco prežala smrt. Spolzki gobani, kjer tako radi prebivajo škrati, so se čudno svetlikali na posekanih štorih. Kadar je potegnil veter, se je ves gozd vznemiril. Živali so vzdrgetale. Smrtna groza jih je prevzela.

Matjaž in Volkec sta nemo stopala po stezi. Naenkrat ju je zmotil nenavaden glas. Kakor bi bila žival v nevarnosti. Obstala sta. Glas je postajal jasnejši. Kakor da bi peli srebrni zvončki! Toda ne, to niso zvonci, deklica je, ki poje. Kako žalostno mora biti njeno srce! Kaj neki se ji je zgodilo, da se je v tako pozni uri napotila v gozd? Matjaž je pospešil korak. Čim bolj se ji je bližal, tem bolj se mu je odmikal njen glas. Čudno! Prehodil, pretekel je dolgo pot, toda deklice ni bilo videti. Včasih se mu

je zdelo, da se oglaša čisto blizu, potem pa se je spet oddaljila. Morda se boji Volkca, je pomislil. Ukažal mu je, naj ga počaka, in sam tekel naprej. In res, že jo je zagledal pod velikim drevesom. Stala je z razpletjenimi lasmi, sijočimi očmi in nežnim nasmehom okoli ustnic. Matjaž je ostrmel. Močno ga je presunilo srce. Toda ko se ji je približal toliko, da bi jo lahko dosegel z roko, se je spet spustila v beg. Tekla je, kakor da bi jo nosile peroti. Pot je zavila navkreber in Matjaž je močno tekel, da je ni izgubil izpred oči. Spotaknil se je ob skalo in padel. Potem se je z dvojno silo pognal dalje.

»Zakaj tako bežiš?« ji je zaklical.

»Ne vem, bojim se te!« je dahnila. Pristem so se ji dolgi lasje zapletli med vejevje. Obotavlja se je ustavila. Že se je je dotaknil in jo prijel za roko. Vsa je vzdrgetala. In kakor da bi v tistem trenutku, ko so se je dotaknile njegove roke, izginila

stoljetna čarownica; iz bežečega privida je stala pred njim prelepa mlada deklica.

»Kako ti je ime?« jo je vprašal.

»Marjetica!« je odgovorila.

»Ali hočeš z menoj na moj dom?«

»Pokimala je in se mu nasmehnila. Matjaž ni vedel, ali so sanje ali ga je zapeljal čarownik mesec. Toda naj bo že kakorkoli, v njegovi dlani je bila njena.

(Konec prihodnjic)

Slon

V živalskem vrtu sem videl slona. Ves je zlezel v vodo. Samo glava je ostala zunaj in malo hrbita. Potem je začel vleči vodo v rilec in se z njo polivati po hrbitu. Prav tako kakor gasilci zalivajo požar. Nazadnje je še enkrat nabral vodo v rilec in meni nič, tebi nič pihnil vso vodo v nas. Vsi smo se razbežali in se smerjali. Jaz tudi.

BORIS ŽITKOV

(Iz »Kako se je slon kopal«)

Ilustriral: M. BAMBIC

Josip Ribičič

sedemdesetletnik

Gotovo bi radi vedeli, kdo je na tej sliki. To je Jože Ribičič. On živi v Ljubljani in je v začetku novembra imel 70 let. Kaj pa dela? Pisatelj je. In veste za koga piše? — Samo za otroke! Koliko lepega je že napisal!

Rojen je bil v Baški, na otoku Krku. Srednjo šolo je obiskoval v Gorici, učiteljišče pa v Kopru. Kot dijak je bil dober telovadec, rad je risal, igral gosli, pisal krasne naloge. Zaradi svoje sposobnosti je bil kot učitelj poslan k nam v Trst in je poučeval na lepi, takrat novi šoli pri Svetem Jakobu, ki jo je bila malo prej zgradila Ciril-Metodova družba.

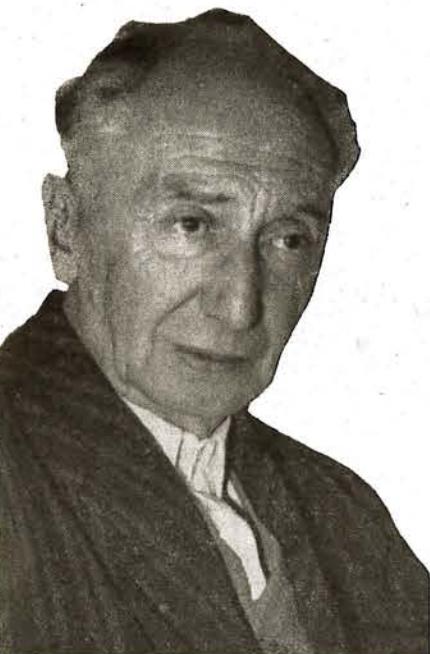
Približno v tistem času je prišel v Trst še drugi slovit učitelj, znani glasbenik: Srečko Kumar.

V Rojanu, malo za župniščem, je imela hišo, vrt, radič, solato in kozu Ogrizkova mama. K nji je prišel stanovat Srečko Kumar, kmalu za njim Ivan Grbec in nazadnje še Jože Ribičič. Ti trije so začeli zbirati šolske

otroke in jih učili peti, deklamirati in igrati, da so nastopili z njimi pri šolskih prireditvah, posebno ob koncu leta. Tu se je začelo Ribičičeve delo in pokazala njegova spremnost: ko je vzel n. pr. igrico »Skrb in smrt« in jo predelal tako, da je vpletel v igro še druge sposobne igralce in napisal za vsakega vlogo, ki mu je najbolj odgovarjala. V tisti dobi je napisal tudi svoje prve knjige, namenjene mladini: »Vsem dobrim«, - povest o grubavem Petru, potem knjigo o čebelicah in kmalu nato igro »V kraljestvu valčkov«, ki so jo peli in igrali na številnih odrih: v Narodnem domu, v gledališču, po dvoranah, po manjših krajih in še celo v jami globoko pod zemljo — v Pliskovici.

To so bila leta pred prvo svetovno vojno. Po vojni pa je njegovo delo dobilo največji razmah, ko je Udruženje učiteljev na Primorskem začelo izdajati v Trstu mladinski list: Novi rod. Jože Ribičič je bil dolgo let urednik lista in ga spravil na tako višino, da bo skušal tudi naš »Galeb« nadaljevati njegovo delo.

Zato se danes iz hvaležnosti spominjamo vsega, kar je Ribičič ustvaril na naših tleh takoj po vojni. Ko pa je moral zapustiti te kraje in se naseliti v Sloveniji, je kmalu postal referent za kulturo in mladinski tisk

pri bansi upravi in kasneje pri ministrstvu prosvete. Naložil si je ogromno delo: urejal je 13 let mladinski list: »Naš rod«, 13 let publikacije Mladinske matice, nekaj let »Pionirja« in nekaj let »Cicibana«. Razen tega je napisal 32 knjig za mladino, v kratkem izidejo še tri nove.

— Nekaterim so všeč ene, drugim druge, gotovo pa boste poznali »Miškolina« ali »Tinkinega zajčka«, »Musolina in volka« ali kako knjigo iz novejšega časa.

Zdaj vidite, koliko se počasi nabere z marljivostjo in potrpljenjem!

Zato mu naš »Galeb« in z njim mi vsi želimo še mnogo let zdravja in življenja, da bi nam še dalje tako ljubko kramljal in včasih šegavo pripovedoval kakor doslej, saj ga vsi prav radi poslušamo.

KITAJSKA NARODNA

Ilustriral: R. HLAVATY

Modri mandarin

Kitajski mandarin se je hudo zameril svojemu gospodarju, samemu presvetlemu cesarju. Cesar je ukazal dvorjanikom, da mandarina takoj odženejo v ječo. Dvorjaniki pa so imeli mandarina zelo radi, ker je bil pameten in moder. Prosili so cesarja, naj mandarina spusti na svobodo. Cesar je prošnji ugodil, toda pod pogojem, da mu mandarin pripelje konja, ki ni belec niti vranec, ni sivec niti lisec, ni rjavec niti ni kakršnekoli druge barve.

Dvorjaniki so žalostno majali z glavami, prepričani, da mandarin ne bo mogel ustreči cesarjevemu pogoju.

Kljub temu so se napotili v ječo k mandarinu in mu povedali, kaj mora napraviti, ako si hoče rešiti glavo.

»Velja!« je vzklikanil mandarin. »Pripeljal bom konja, ki ga želi moj gospodar.«

Cesar je bil silno radoveden, kako bo mandarin ustregel njegovi želji. Zato ukaže privesti mandarina predse in ga vpraša, kakšnega konja mu bo pripeljal.

»Mogočni moj gospodar,« odgovori mandarin. »Konja, ki si ga želiš, imam že v hlevu. Pri deš lahko ponj katerikoli dan v tednu, le v pondeljek, torek, sredo, četrtek, petek, soboto in nedeljo ne.«

Medri odgovor je bil cesarju tako všeč, da je odredil, naj mandarina takoj spuste na svobodo.

Mandarin — kitajski minister.

JOSIP RIBIČIC

Ilustriral: M. BAMBIC

Trice in Frace

Nekoč in nekje sta živila dva kratkohlačnika, ki nista hotela živeti po pameti staršev, ampak po svoji. V vsako reč sta vtikalna nos in povsod sta delala samo škodo. Njuna mati je trdila, da sta podobna nekdanjim strašnim Hunom: kamor je stopila noga huinskega konja, ni rasla več trava. Ako sta kratkohlačnika dobila uro v svoje roke, sta jo kaj kmalu odprla. Stikala in brskala sta potem po njej, dokler se ni kako kolesce zakotalilo po tleh, da ga nihče ni mogel več najti. Vsak žebelj, ki sta ga kje staknila, je kmalu tičal v najlepši omari ali v sedežu novih stolov. Karkcli je v stanovanju izginilo, se je kasneje gotovo našlo v njunem žepu ali pod njuno posteljo ali celo pod žimnico. Mati je morala vse skrivati in zaklepati pred njima, a tudi to ni mnogo pomagalo — prišla sta že kako do vsega. Ne lepa ne grda materina beseda ni zaledla — ostala sta vedno enaka.

Kadarkoli se jima je nudila prilika, sta smuknila iz stanovanja na dvorišče. Z dovoljenjem ali brez, to jima je bilo vseeno. Dvorišče je bilo za oba nadvse privlačno. Tam ni bilo navadno nikogar, ki bi ju venomer opozarjal: »To smeš, tega ne smeš! Kakšen pa si, poglej si roke, packa packasta! Le čakaj, očka te bo vesel, ko mu bom povedala!« Dvorišče je nekaj posebnega ob sončnih pa tudi ob deževnih dneh. Ob deževnih morda še najbolj! Takrat sta kratkohlačnika s posebnim veseljem tekala golo-glava po dežju, da ju je morala potem mati do golega preobleči. Nekoč sta imela posebno srečo, da sta staknila očetov in mamin dežnik in z njima neopazno zbežala na dvorišče. Tam sta ju odprla, mahala z njima na vse strani in hodila pod njima križem kražem po dežju, pojoč: »Ti pa jaz pa židana marela...« Čim bolj je lilo, čim močneje so se kaplje zaganjale v dežnik, čim gostejši so bili curki, ki so lili z dežnika, tem bolj sta razgrajala in se smejala od vselja.

»Neukrotljiva sta, prava razbojnica!« je tožila mati očetu. »Za deset drugih! In neubogljiva. Vsaka beseda je bob ob steno. Vse močne sem že poizkusila, nič ne pomaga! Divji živali bi prej kaj dopovedal kot pa njima dvema!«

Kratkohlačnika nista slišala takih razgovorov. Pa če bi jih tudi —

do srca bi jima gotovo ne šli. Saj se še sihe nista bala — mati jima je z njo samo grozila, po nji ni še nikoli segla. A če bi tudi! Mamina roka bi najbrž nikoli ne zamahnila prehudo! Ta mama! Saj sta jo imela rada, rajši kot vse na svetu. Samo da bi ne bila tako sitna! Skoraj vsak dan o mraku je hotela, da gresta sredi najlepše igre domov. Pa kako je bila huda, ako nista takoj šla! Takoj nista nikoli šla, to je že res, ampak igre pustiti kar tako tudi ni mogoče. Da tega mama ne razume!

Mati se je morala res vsak dan jeziti, ker nista in nista hotela domov, ko ju je klicala. Ampak prav nikoli nista ubogala, vsak večer je morala pustiti kuho in ju loviti po dvorišču.

Nekega večera pa se je tega naveličala. To je bilo takrat, ko je zapadel prvi sneg in sta kratkohlačnika zidala na dvorišču razbojniško trdnjavo iz snega. Zakaj zmenila sta se, da bosta razbojniki — eden da bo razbojnik Frace, drugi pa Frice, kakor tista dva razbojnika v pravljici o Snegulčici.

Privalila sta velike kepe snega na kup, ga stlačila in začela vrtati notranje prostore trdnjave. Že sta se lahko po vseh štirih splazila vanjo. Kmalu so bile tudi line gotove, line na desni in na levi, skozi katere bosta streljala na vsakogar, ki bi se približal trdnjavi. Manjkal je samo še zid okrog trdnjave, čez katerega bosta metala bele snežene bombe na napadalce, ako bi jih ne zadeli njuni puški.

Sonce je bilo že zašlo. Frace in Frice sta hitela, da bi ju ne prehitel mrak, ki je že legal v kote dvorišča. A glej, ni bil mrak, ki bi jima hotel prekiniti igro, ampak je bila mama, ki je odprla kuhinjsko okno in pogledala po dvorišču.

»Kje pa tičita?« je zaklicala. »Takoj gor, očka je prišel! Ali slišita?«

Seveda sta slišala, kaj bi ne, saj je mamin glas močan, da se sliši še na ulico, a Fracetu in Fricetu še na mar ne pride, da bi zapustila svojo trdnjavo. Braniti jo hočeta do zadnjega diha.

In sta iztegnila vsak svojo levico skozi lino, sklonila glavo, zatisnila eno oko, skrčila kazalec desnice in streljala proti oknu, vpijoč na vse grlo:

»Pif, paf, puf!«

»Le glejta, da ne bo doma pif, paf, če se takoj ne spravita gor! Iskat vaju ne bom prišla, da vesta!« je rekla mati in jezno zaprla okno.

»Pif, paf, puf!« sta Frace in Frace namesto odgovora še glasnejše vpila skozi line in bila zelo ponosna, da sta zmagala v bitki z mamom.

»Ampak zdaj bo prišla po naju!« se je zamislil Frace. »Z bombami jo morava, če ne, naju bo zgrabila in odnesla!«

In razbojnika sta se splazila iz trdnjave in hitro pripravila vsak svoj kup snežnih kep, da bosta branila trdnjavo in sebe pred mamo.

»Zdaj bova pa stražila!« je velel Frace. »Vsak dve uri. Najprej bom jaz!«

In je začel stopati ob trdnjavi gor in dol. Stražil je zvesto. Ves čas je imel oči uprte v vrata, ki so vodila iz hiše na dvorišče. Po petih minutah pa je rekel:

»Dve uri sta že minili, zdaj si ti, Frice, na vrsti! Na vrata glej!«
(*Dalje prihodnjič*)

Po JACK LONDONU

Joe med pirati

Risal: BIZOVICAR

Naslov: M. BAMBIC

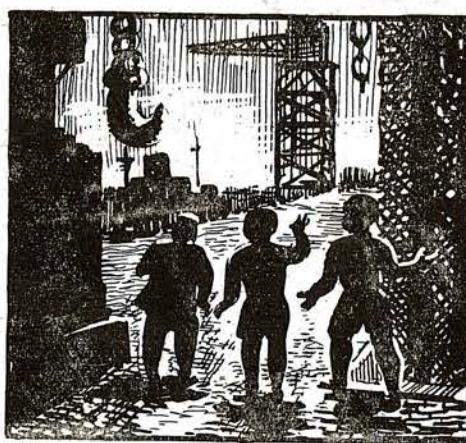

1. Ob obali Tihega oceana leži lepo, veliko mesto San Francisko. Njegovi ponosni nebotačniki so zgrajeni iz železobetona, jekla in stekla, njegovu nešteto okna pa se bleše v zlatem soncu. V tem velemestu žive milijoni ljudi, med njimi tudi dvanajstletni Joe, sinčko podjetnika Bronsona. Navihen je bil Joe, kakor pač vsi dečki njegovih let. Tudi dober je bil in učenje mu ni delalo preglavic; toda kolesarjenje v družbi prijateljev Freda in Charlya po obali oceana ga je le bolj veselilo kot šolske knjige. Pogosto so skrbni prometniki svarili mlado trojico zaradi prehitre vožnje skozi vrvež prometnih ulic. Trije prijatelji so vedno skesanjo obljudljali, poboljšati se; že za prvim vogalom pa so pozabili na prometnika in svoje oblube; zopet so drveli novim pustolovščinam naproti.

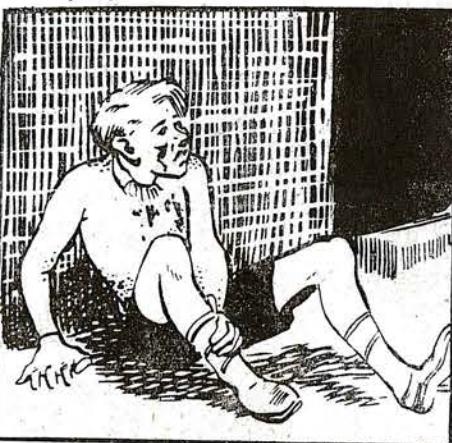
2. Bilo je ob koncu šolskega leta, ko se je Joe nekega dne vrnil s potepa domov. Pri svoji pisalni mizici je dve leti mlajša sestrica Bessie pisala svoje domače naloge. Ko je Joe stopeil v sobo, je Bessie veselo skočila proti njemu in mu povedala: »Veš, s prijateljicami in prijatelji smo se dogovorili, da pojdemo ju tri na izlet. To bo lepo! Igrali se bomo, prepevali bomo in nabirali cvetje. Vsi te vabiemo, da greš z nami.« — Joe pa vabilo nikakor ni bil vesel, zato zavrne sestrlico: »Eh, kaj bi s takimi otročaji! Imam drugega posla. Ne pojdem!« — Bessie, ki je imela svojega brata prav zares rada, je njegov odgovor zelo užalil. Se in še ga je prosila, a vse zaman. Posedno je bilo dobri deklici žal, ker ni hotel Joe ustreči vabilu njenih prijateljic in prijateljev, zaradi česar mu je očitala neolikanost.

3. To je Joeja razjezilo. Pustil je Bessie in odšel h kosilu. Ni mu teknilo: jutri bo izprašan zgodovino in pisal računsko nalog. Popoldan mora torej sedeti pri knjigi. Ni pa še pokosil, kar zasliši žvižg svojih priateljev; kmalu potem je bil pri njih. Domenili so se, da pojdejo po papirnate zmaje v Brezno, najbolj razviti del velemesta, dom raznih mednarodnih tatov in razbojnnikov.

4. Bilo je že temno, a Brezno polno pretepaških pobalinov. Strahoma so se naši trije pustolovci vračali s kupljenimi zmaji proti domu. Grozeče so jim sledili brezenski pobalini, med njimi tudi znani pretepač Simson, strah mestnih dečkov in njihovih staršev. S ploho grdi in surovih psovk je bil Simson naši trojici tik za petami in jo nesramno izzival. Nekajkrat je tega ali onega tudi sunil:

7. Istočasno pa je udaril tudi Simson, ki se je spretno umaknil nasprotnikovemu udarcu. Tolpa je s krikli vzpodbjala Simsona, ki se je z zvijačami izmikal udarcem, a jih sam krepko vračal. Joe mu dolgo ni mogel do živega. Ko pa je spoznal Simsonove zvijače, ga je v primerenem trenutku z vso silo udaril v tilnik, da se je ta zvalil v blato in se vdal: »Zmagal si!«

8. »Zmaje sem!« je zmagovito zahteval Joe, Oglasil pa se je rdečelasci Simsonov brat: »Se ne! Se midva se udariva!« Joe se ni ustrašil in kmalu je tudi rdečelasec ležal na tleh. Pa že je stal pred Joejem kuštravi Lap: »Mene pa ne boš zlepa! Truden je bil Joe in kravav, a boj je moral sprejeti; njegovi silni jezi pa je moral podleči tudi tretji nasprotnik.

9. Že je hotel Joe vzeti svoje zmaje, kar zaprve eden iz Simsonove tolpe: »Ribja drhal!« in že so se pobalini razbežali. Iz teme se je prikazala »Ribja drhal« — odrasli fantje, znani suroveži in pretepači, ter obklili mladiče. Njih vodja pa je zaklical: »Kaj uganjate?« Joe je povedal, da mu nočejo vrniti zmajev. »Pri nas se ne sme krasti!« je zagrožil vodja zvito, odvzel zmaje ...

10. ... in vprašal svoje pajdaše: »Kaj pa naj storimo s tremi mestnimi tički?« Joe pa ne ustrašeno: »Zmaje nam vrnite!« Začudeno je Ribja drhal pogledala Joeja. Simson pa se je neopaženo skril v temi. Tedaj so se hkrati pojavili stražniki in že je Ribja drhal izginila. Toda tudi naša trojica se je skrila v temo in bila bi se izgubila, če je ne bi bil našel Simson in ji pokazal pot v mesto.

5. Hkrati pa se je Simson zagnal v Joeja, ga močno sunil v obraz in mu iztrgal zmaje. Toda Joe se je s tako silo pognal vanj, da kaj takega od mestnega dečka ni pričakoval. Da bi spravil svoj plen na varno, je Simson stekel v temne ulice; Joe s priateljima pa za njim. Slednjič sta se Joe in Simson spoprijela: »Zmaje nazaj!« je vpil Joe.

6. »Ne dam, sedaj so moji!« se je zarežal Simson. Vsa tolpa mu je burno pritrjevala, da se je malopridentež razkoračil: »Tu ukazujem jaz! Če ti ni prav, se udariva s pestmi.« Divje je zatulila tolpa: »Udarila se bosta!« Toda Joe ni popustil, zato je Simson dal zmaje v varstvo enemu svojih pajdašev in zaklical: »No, pa se dajva!« — Joe se je z vso silo pognal v Simsona.

11. Doma je sprejel streganega in blatnega Joeja oče in ga pognal spati. Drugo jutro so dečka zelo skelele praske, še bolj pa misel na izpit. Fred in Charly sta sošolcem že povedala sinočnja Joejeva junaštva, kar pa ni tega nič brigalo, še občudovanje vsega razreda ga ni razveselilo. To posebno, ko je čital na tabli zgodovinska vprašanja, ki jih je napisala stroga učiteljica Wilsonova.

12. Joe vprašanj ni razumel, kaj šele, da bi vedel nanje odgovoriti! Enako je bilo drugo uro z računsko nalogo. Zaradi vsega se je čutil tako silno pobitega in bolnega, da je v glavnem odmoru bežal iz šole in se zatekel v pristanišče. Žalosten je taval ob pomolih mimo mnogih ladij in sklenil, da učenje ni zanj, saj noče postati nikak učenjak. Zato je sklenil pobegniti od doma v svet.

13. Joe izpita seveda ni napravil; zato ga je oče okregal rekoč: »S svojim potepanjem si si zapravil moje potrpljenje. V vojaško šolo te pošljem, da te tam nauče discipline.« Joeja je popadel tak strah pred vojaško šolo, da je zatrdnio sklenil pobegniti. Na poti v šolo, da vzame svoje stvari, sta ga srečala Fred in Charly, kar ga pa ni prav nič razveselilo.

14. Ko se je Joe vrnil domov, se je zaklenil v svojo sobo, kjer si je pripravil nekaj obleke in perila, vzel prihranjeni denar ter napisal tole pismo: »Ne iščite me! Ker nisem za nobeno, rabo, pojdem na morje. Nekoč se vrem in tedaj boste name ponosni. Zato ne bodite žalostni. Lahko noč, oče, mama in Bessie! — Joe.« Nato je vzel svojo culo in odšel/z doma v temno noč.

ZORA TAVČAR — R.

M i K l a v ž e v a

*Cin, cin, cin pozvanja v snegu,
a nikjer sani.*

*V snežni noči luč pri luči —
že jih nič več ni.*

*Zdaj srebrn oblak spusti se
nizko nad vasjo,
in začujem, ko da v dalji
angeli pojo.*

*In diši kot po kadilu
in nebesih samih
in kot dež oblak usiplje
zlatih zvezdic samih.*

*In vsa okna se odprejo,
kjer otroci spe,
zvezdice pršijo v sobo,
v dar se spremene ...*

*Moji Miški tri so zvezde
v sobo se spustile
in v voziček, v punčko, v krilce
so se spremenile.*

DAJ MU JE VISEL KOSMAT . JE
OBDOBROVAL Z . TUDI ANICA JE
PREJELA VELIK . OTROCI, UGANITE,
KAJ JE BILO V NJEM!

Božična BREDA SCEK

Tam v šta-li-ci o pol-no-či ve-li - ko ču-do se go-di. Zve-
li - čar se ro - di, na sla - mi - ci le - ži.

Music notation: Treble clef, common time, various note values.

Čudoviti fižolček

Ladja je bila kaj kmalu opremljena z vsem potrebnim, celo na konje niso pozabili. Ko je ladja odrinila, je kralj še dolgo zrl za njo; iskreno si je želel, da bi se sin kaj kmalu vrnil popolnoma zdrav.

Ko je ladja preplula morje, se je zasidrala v mirnem pristanu. Njeno moštvo niti ni vedelo, zakaj je preplulo morje. Princ je pustil večino mož na ladji, s sabo je vzel le nekaj izkušenih tovarišev. Ko so se oddaljili od ladje že za nekaj dni hoda, je povedal spremjevalcem, kam je namenjen. Ti so se mu čudili: njihov gospod se je podal na tako dolgo pot le, da bi spoznal neznano dekle.

»Kaj res ni dovolj kraljičen na svetu?« so si mislili, a volja njihovega gospodarja jim je bila ukaz.

Slednjič so le dospeli v bližino hišice; mladi princ se je napotil proti njej sam. Oblečen je bil skromno, po obleki bi nihče ne mogel soditi, kakšnega rodu je. S čudnim nemirom se je bližal hišici. Že od daleč je opazil lepo cvetje. Ko pa se ji je približal, je opazil na oknu med cvetjem mlad, prijazen obraz. Nehote je pozdravil. Prijazen smehljaj je prejel v odgovor.

Kako se je zazrl v oni obraz! Prav pod okno je stopil, da bi ga bolje videl.

»Dekle,« je zaprosil, »dovoli, da si ogledam tvoje cvetje.«

»Le oglej si ga,« je zabrnal prijeten glasek, »a pazi, da kake rože ne polomiš.«

Princ je stopal med cvetjem ter se ga kar ni mogel nagledati, a misel mu je nehote uhajala k deklici na oknu.

Naenkrat je zaslišal poleg sebe šum: stala je poleg njega ter se mu smehljala. Rekla je:

»Vidim, da ti rože ugajajo. Zares me veseli, ker jih imaš tudi ti rad.«

Sama lepa kot roža, je stopala med rožami ter jih božala: princ je tiho stopal po njenih stopinjah. Tako dobro se je počutil! Zdebel se mu je, kot da bi poznal to dekle že leta in leta, a ne šele nekaj hipov.

Dekle se je ustavilo pri rožnem grmu. Utrgallo je cvet ter mu ga dalo.

»Da ti bo v spomin na moj vrt!« je šepnilo in zardelo.

Princ je nežno prijel cvet ter se zahvalil rekoč:

»Najlepša ti hvala! Nimam sestre, a če bi jo imel, bi si želel, da bi bila tebi podobna.«

Dekle se mu je nasmehnilo:

»Nimam brata, a če bi ga imela, bi mi bilo ljubo, ko bi bil tak kot ti.«

Med njunim razgovorom so se jima približali prinčevi tovariši: vsi so bili kar očarani od dekletove lepote in prijaznosti. Nikamor več se jim ni mudilo. Dekle je bilo z vsemi prijazno, a največjo pozornost je posvečalo mlademu princu.

Povprašala ga je, od kod ga je prinesla pot.

Govoril ji je o deželi onkraj morja, o neizmerni gladini, ki jo je prevozila ladja. Dekle ga je gledalo sanjavo: pred oči ji je prišla prostrana vodna gladina, ki jo je videla z babico.

Princ jo je priklical iz sanj. Šepnil ji je:

»Bi rada videla ono gladino? Pridi z mano ter postani moja žena.«

Dekle je zardelo ter se mu nasmehnilo. Šepnilo je: »In bi me imel vedno rad?«

On ji je le stisnil roko.

Eden izmed spremjevalcev se je zdrznil in rekel:

»Ne pozabi, da si princ!«

Dekle je za hip onemelo.

Nato je dahnilo:

»Princ?«

»Da, princ, zares princ,« je odvrnil, »zaradi tega boš vseeno moja žena, ker te ne menjam z nobeno pravo kraljično.«

Princ je ukazal tovarišem:

»Vrnite se na ladjo ter pripravite vse, da dostojo sprejmete mojo nevesto!«

»A ona je uboga,« se je drznil omeniti najstarejši iz spremstva.

»Ona je moja nevesta!« je odločno pribil princ.

Ko sta ostala sama, mu je dekle reklo:

»Tvoj oče si želi bogate neveste, bogate princezinje, a jaz sem le revno dekle . . .«

»Ko te bo spoznal, te bo vzljubil, ker si tako dobra,« ji je odvrnil on. Dekle je bilo srečno, presrečno: videlo je, da jo princ zares ljubi.

»Saj nisem ravno tako uboga, kot izgledam,« je šepnilo. Povedalo je princu zgodbo o čudovitem fižolčku.

Dogovorila sta se, da si bosta s fižolčkom pričarala tako mogočno ladjo, da se bo na njej znašla celo hišica z vrtom. In tako sta tudi napravila.

Ko so nekega jutra prinčevi mornarji ugledali v pristanišču zelo močno ladjo, so se čudili, od kod neki se je vzela: njihova je bila v primeri z njo le majhna lupina. Še bolj pa so se čudili, ko so videli, da je z nje stopil njihov princ z zaročenko.

Gladili so se po licu, po očeh, po čelu, da bi se prepričali, ali ni vse le privid. Ko so videli, da je vse gola resnica, so bili veseli, ker je njihov princ našel tako lepo, tako dobro, tako bogato nevesto, kot je ni imel noben princ, niti oni ne, ki je bil doma v sami Deveti deželi.

Princ in dekle pa sta skrivaj sežgala čudoviti fižolček, ker je bila tako nasvetovala starka; tako je bila ladja za vedno njuna, bila je starkina dota siroti.

KONEC

Volk in pastir

Volk je bil strašno lačen. S čim neki bi si napolnil prazni želodec, ki mu neprestano kruli?

Aha, se je že domislil. Poišče ovčo, se z njo pogrne in se pomeša med ovčjo čredo. Še pastir ga ni spoznal.

Pod noč požene pastir svojo čredo v stajo in jo, ko je bila zadnja ovea na varnem, skrbno zapre.

Sedaj, si je mislil volk, je prišel čas, ko se bo mogel mirno najesti s'astno ovčetino. Toda jo!

Tudi pastirja je želodec opomnil, da rabi dober zalogaj.

Mož torej stopi v stajo, da si izbere ovco za večerjo. Pograbi najblížjo in jo zakolje. V temi pa je pastir pograbil in zaklal — volka.

(Po Ezopu)

Ilustriral: R. HLAVATY

VLADO

ČIV, ČIV, ŠE SEM ŽIV!

Mraz vlada tam onkraj okna, da te kar stresa, čeprav sediš v prijetno topli sobi.

Vrt pred hišo in gmajna tam preko sta osamela, pusta, brez življenga.

Joj, kako lepo je poleti! Škoda, da je zima!

Seveda, poleti je prijetno, vse je živo, zeleno, polno živali in ptičjega petja ... Da, ptičjega petja nam manjka; saj je večina ptic, naših najljubših pevk, izginila. Nič čudnega: kakor si ti bežal pred zimskim mrazom v toplo hišo, tako so tudi te ljubezni živalce izginile — ne v tople hiše, ker jih nimajo, pač pa v tople kraje daleč tam na jugu.

Pa ne vse. Niso vse ptice-pevke odletele od nas.

Kakor tebi, tako so ptice-pevke močno pri srcu tudi vrtnarju, kmetu, gozdarju. Da, ti ljudje še vse bolj cenijo male pevke kot ti! Ti ljudje jih ne samo poslušajo, skoro raje jih gledajo. Gledajo jih, kako se brez prestanka spreletavajo z drevesa na drevo, kako se gibčno sukajo po vejah, listih, sadovih. In pri tem vtikajo prav povsod svoje — kljunčke! Res, vrtnar, kmet, gozdar in kar je še takih ljudi, se bolj kot ptičjega petja vesele ptičje — požrešnosti ...

Uh! Slavček, sinička, škrjanček in — požrešnost?!

Da, da. Le pomislite: ornitologi (ljudje, ki opazujejo in preučujejo ptice) so dognali neverjetne stvari. Neki ornitolog je napravil naslednji poskus:

Oskrbel si je sedem raznih ptic-pevk, jih skrbno stehtal — skupaj so tehtale točno 65 gramov! — in jih hranil z gosenicami sprevodnega prelca (metulj, čigar gosenica uničuje cele gozdove smrek). Tudi gosenice je, seveda, točno preštel in stehtal. In kaj je dogнал? — Onih sedem malih ptičkov, ki so skupno tehtali 65 gramov, je v enem samem dnevu pospravilo nič manj kot 1876 gosenic, ki so skupno tehtale 47 in pol grama, kar znaša 73 odstotke njihove telesne teže.

Sedaj pa pomislite: naš Borče tehta 37 kg, melje pa ravno tako neprestano kakor sinička. Če bi torej hotel Borče posnemati one ptičke, bi moral dnevno pojести toliko hrane, kolikor znaša 73 odstotkov njegove teže, t. j. 73 odst. od 37 kg, kar znaša 27 kg in še 1 dkg ... Uboga mama, če bi Borče res pojedel dnevno toliko hrane!

Drugi ornitolog je opazoval siničke. Saj poznate one male paglavčke, ki ne mirujejo niti eno samo sekundo in ki jim njihova oblekca takoj lepo pristoja: zelen plašček nosijo kakor poljski čuvaji, srajčka je rumena; okoli vrata imajo črno ovratnico, ki jim visi dol po prsih; na glavi imajo črno čako — torej pravi policajci. In so res pravi pravcati policajci, drevesni policajci! Neprestano stikajo po drevesih in gorje raznim drevesnim škodljivcem — takoj jih iztaknejo in kar na mestu obsođijo: pojejo jih! Naš ornitolog je torej

vzel družinico siničk, ki šteje razen samička in samičke še do deset mladičkov. In veste, koliko hrane je pospravila ta mala družinica v enem poletju? Nič manj kot celih 75 kg razne hrane, torej raznega mrčesa, škodljivega drevesom in drugim rastlinam.

Da bi pa povsem razumeli, kako ogromne škode nas obvarujejo ptice-pevke, bi morali ugotoviti škodo, ki nam jo povzročajo razni rastlinski škodljivci, česar pa danes ne moremo, ker bi zašli predaleč. Pa se pozneje enkrat pomenimo o tem! Za danes le toliko: vsako leto izdajajo ljudje v boju proti raznemu škodljivemu mrčesu mnogo milijard...

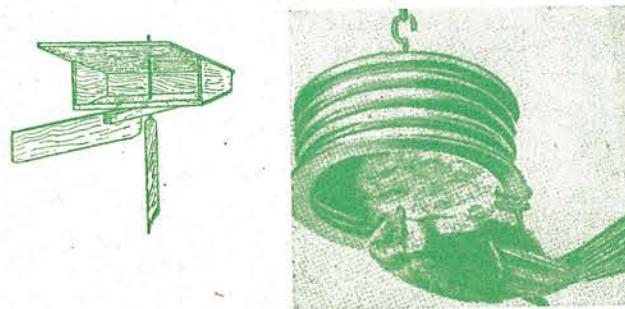
Zato ne lovimo in ne zapirajmo malih pevk, ne razdirajmo jim gnezd, ne uničujmo jim poleti jajčec! Pomagajmo jim raje spomladsi z napravo gnezd, posebno pa s čuvanjem malih staršev in njihovega zaroda, pozimi s tem, da jim olajšamo življenje. Pozimi ni mrčesa, jesti pa morajo ptice tudi pozimi; zato jim napravimo krmilnice, kamor natrosimo raznega semenja: konoplje, maka, prosa, pa tudi — plevela. Vsega tega je po naših gmajnah v obilici in nas torej prav nič ne stane. Krmilnice pa si, fantič, lahko sam napraviš, to ni nič težkega za pridne, spretne roke!

Pa ne pozabi: pozimi imaš rad kaj mastnega, ker te to »greje«. Nič drugače ni tudi s pticami; tudi njim tekne pozimi kaj gorkega. Pomoč je kaj enostavna: manjše konzervne škatle leže povsod; oskrbi si eno, napihi luknjo sredi dna in pretakni žico, da obesiš škatlo z odprtino navzdol. Pri mesarju boš dobil košček sala ali kaj podobnega tudi brezplačno; to zgneti doma in primešaj malo semenja, vse skupaj pa vlij v konzervno škatlo, ki jo potem obesi na vejo (ali kaj primernega). Ptice bodo kmalu zavohale dobro pojedino in — kakšno veselje boš imel, ko boš opazoval skozi okno svoje ljubke varovance! Pazi pa dobro na mačko; ta ne sme doseči krmilnice, ker — saj veš, kako se rada pogosti s ptički.

Na nekaj pa dobro pazi: kruhovih drobtinie ne pokladaj ptičem, ker jim lahko zelo škodiš! Lačna živalca se jih prenaje, suhe drobtinice se v malem želodčku razmočijo, razširijo in živalco napnejo lahko tako zelo, da zbolí ali celo pogine.

To bo veselje, ko ti bo spomladsi mala ptička zapela:

ŽIV ŽAV, ŠE SEM ZDRAV!

Za naše kraje je — zaradi burje — najprimernejša vrtljiva krmilnica (prva slika), ki se vrvi okoli železne palice, pritrjene v leseni drogi. Pod krmilnico je pritrjena deščica kot nekako krmilo, s katero obrača veter krmilnico tako, daje njeni odprta stran vedno obrnjena od vetrov. Tako je krma zavarovana pred vetrovom in pred dežjem.

Ostali dve krmilnici (konzervno škatlo ali cvetlični lonec) smo pa opisali že zgoraj.

Naši mali

dopisniki

MOJA MALA MUCKA

Niti en mesec še ni, kar so mi sedovi podarili majhno mucko. Ker ima še živo mamico, vedno sili domov. Če so le vrata naše hiše odprta, hop čez cesto in že je tam. S svojo mamico se rada igra in je zelo vesela, kadar je z njo skupaj.

Nekega dne mi je sosedka povedala, da je dala stari mački košček sira. Stara mačka (to je mamica moje mucke!) pa ni sira pojedla, ampak držala ga je v gobčku in mijavikala, dokler ni moja mucka prišla k njej. Košček sira je dala mali mucki, ki ga je s slastjo pojedla.

Mucki sem dala ime Miško, ker zelo rada lovi miši. Odkar jo imamo, je ulovila že osem mladih mišk. Ljubka je in pridna, zato jo imam rada.

AUER ZORKA

Boršt, IV. razr. osn. šole

PRVIČ V KOLONIJI

Letos sem bila prvič v koloniji. Ko sem prejela obvestilo, sem bila tako vesela, da sem kar poskočila. Zbrali smo se na postaji in čakali na avtobus; takrat me je zaskelelo: le kakk, da se nisem poprej spomnila, da ne bosta mogla priti z mano mama in očka. Še je bil čas, da odrečem in ostanem doma. Toda morala sem odpotovati.

Avtobus se je premaknil, nekaj solz, potem pa takoj v glasen smeh in v veselo slovensko pesem.

V koloniji je bilo sijajno. Hodile smo v spremstvu učiteljice na spreho-

Uganite, kaj so ti možakarji po poklicu!

Rešitve uganek, priobčenih v tej številki, morate poslati uredništvu najkasneje do 31. decembra t. l. Tudi to pot so določene nagrade za tri iz-

žrebane reševalce, ki bodo pravilno rešili vse uganke in rešitve pravočasno poslali uredništvu.

Rešitve iz I. številke

Uganke: štiri; uganka; petelin; mavrica; krušna peč; dete, ki še ni shodilo; polž; osa-osla; 13, 15; sova; steklenica.

Napisi na kamniti plošči: KDOR NE UBOGA, GA TEPE NADLOGA, steklenica.

Rebus: V jeseni listje rumeni in odpada.

Križanko, oba rebusa in nad polovico ugank (kar je za žrebanje zadostovalo) so pravilno rešili:

Mervič Leopold iz Devina; Brezigar Bojan, učenec III. razr. os. š. v Načrežini ter učenci IV. razreda os. š.

na Opčinah: Vidau Alojzij, Černe Vojko, Ferluga Sergij, Žgavec Jože, Sosič Stojan in Kramar Aleksander.

Žreb je določil za nagrade (po eno knjigo): Brezigar Bojana, Černe Vojka in Mervič Leopolda.

SOLSKI IZVOD — 50 lir

ZA ODRASLE — 70 lir